

З приходом довгоочікуваного тепла починається активний вихід жителів краю на відпочинок у приміські зони, на присадибні ділянки, до лісу, на полювання, риболовлю та інше. Враховуючи, що на квітень-травень припадає весняний пік сезонної активності кліщів, збільшуються і ризики для здоров'я людей, адже кліщі є основними переносниками збудників ряду вірусних, рикетсійних, бактерійних, паразитарних захворювань, в тому числі **хвороби Лайма**.

Кліщі – сезонні, тимчасові ектопаразити, активні з ранньої весни і до пізньої осені, з настанням холодів впадають в стан тимчасової діapaузи. Початок сезонної активності пасовищних кліщів припадає на початок квітня, в гірській зоні активність відмічається на 3-4 тижні пізніше звичайних термінів. Весняний пік припадає на 2-3 декаду травня, а в деяких місцях гірської зони – на середину червня і пізніше.

Хвороба Лайма або іксодовий кліщовий бореліоз – трансмісивне, природно-осередкове особливо небезпечне захворювання, що характеризується ураженням шкіри, суглобів, нервової системи, серця, при відсутності лікування приймає хронічний, рецидивуючий перебіг. Збудником захворювання є мікроорганізми – борелії. Особливе занепокоєння викликає великий відсоток пізніх уражень різних систем і органів через несвоєчасну діагностику, що призводить до хронічних проявів, довготривалої непрацездатності, інвалідизації, а подекуди – і до летальних випадків.

Випадки кліщового бореліозу реєструються практично в усіх природно-кліматичних зонах Закарпатської області. Їх кількість серед жителів краю щорічно збільшується. Основна частина хворих виявляється з квітня по жовтень – під час

піку сезонної активності кліщів відповідно відмічається підйом рівня захворюваності серед людей. В той же час, поодинокі випадки хвороби Лайма діагностуються і в зимово-весняний період року.

Кліщі підстерігають «донора»-людину на кущах, високій траві, відчувають запах людини або тварини за 10-15 м і на цей запах можуть сповзатись. Тому уздовж стежин, у місцях випасу худоби їх завжди більше, ніж у глибині лісу, а в затінку – більше, ніж на сонці. Кліщ присмоктується не відразу, він лазить по тілу людини, причому тільки знизу до верху, шукає тонку, ніжну шкіру (за вухом, під молочними залозами, на шиї, в пахвових ділянках). Укус кліща людина не відчуває, тому що в ранку він вприскує рідину, яка має знеболювальні властивості. Кліщ, який присмоктався, може втриматися на тілі людини більше 10 днів, тіло кліща збільшується і може досягати розмірів насіння гороху, квасолі, боба.

Необхідно зазначити, що при відвідуванні лісо-паркових зон під час відпочинку людина має буди одягнена належним чином (сорочка з щільно прилягаючими манжетами, заправлена у штани, штани заправлені у шкарпетки, туго пов'язана косинка) для запобігання присмоктування кліща, повинна періодично оглядати свій одяг і тіло, знімаючи кліщів, не даючи їм переповзати на голі ділянки тіла. В літніх таборах відпочинку, які знаходяться поблизу лісу, повинні проводитися огляди дітей два рази на день – перед денним сном і ввечері, а також після кожного походу в ліс, на територіях оздоровчих закладів необхідно скошувати траву по узбіччях лісових стежок і доріг. В житлові будівлі і приміщення кліщів приносять з квітами, гілками рослин, ягодами, грибами, спецодягом, можуть заноситись у дім на домашніх тваринах. Тоді можливе зараження (через укус кліща) маленьких дітей і людей похилого віку, які навіть не перебували на природі.

Що робити після укусу кліща?

Для видалення кліща необхідно запам'ятати **декілька порад**

1. Видалити кліща найкраще зможе фахівець у хірургічному кабінеті або травматологічному пункті. Для самостійного видалення скористайтесь одним із наведених способів:

ОБЕРЕЖНО: КЛІЩІ!

Написав OESandurska

Субота, 16 квітня 2022, 08:43 - Останнє оновлення Субота, 16 квітня 2022, 12:00

а) захопіть кліща пінцетом або пальцями рук, обгорнувши серветкою (марлею), якомога ближче до ротового апарату, і обережними, легкими рухами, розгойдуючи з боку в бік, витягніть із шкіри;

б) міцну, не дуже тонку нитку (найкраще бавовняну) зав'язують у вузол, якомога ближче до голівки кліща, і, розтягнувши кінці нитки в боки, витягують, підтягуючи його вгору. Різкі рухи недопустимі.

В обох випадках місце присмоктування кліща обробляють спиртовим розчином йоду або зеленки. Якщо при видаленні кліща відірвалась його голівка, яка зазвичай лишається в шкірі і має вигляд чорної цятки, місце присмоктування старанно протирають спиртом і голівку видаляють стерильною голкою.

2. Видалення кліща слід проводити обережно, не стискаючи надмірно пінцетом або пальцями рук його тіло, оскільки при цьому можливо вичавлювання вмісту кліща разом із збудником інфекції у ранку. Важливо також не розірвати кліща при його видаленні, голівка, що лишається в шкірі, може спричинити запалення і нагноєння. Не варто наносити на кліща масляні розчини або мазеві пов'язки. Кліщ при цьому може задихнутися і мертвим залишитися у шкірі, що значно ускладнить його наступне видалення.

3. У будь-якому випадку, після зняття з себе кліща, що присмоктався, зверніться до лікаря-інфекціоніста. Ризик інфікування людей залежить від того, наскільки часто інфіковані кліщі зустрічаються в даній місцевості та скільки часу кліщ перебував на тілі людини. При необхідності, лікування має обов'язково відбуватися під контролем лікаря. Недбале ставлення до свого здоров'я може призвести до втрати працездатності або інвалідності.

Лабораторна діагностика інфекцій, які передаються кліщами

На сьогодні лабораторією особливо небезпечних інфекцій Державної установи «Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» за заявами населення проводиться дослідження кліщів на виявлення інфікованості збудниками іксодового кліщового бореліозу (хвороби Лайма) методом мікроскопії у

ОБЕРЕЖНО: КЛІЩІ!

Написав OESandurska

Субота, 16 квітня 2022, 08:43 - Останнє оновлення Субота, 16 квітня 2022, 12:00

темному полі.

Для дослідження на виявлення збудників хвороби Лайма приймаються зняті з людини живі непошкоджені кліщі. Після видалення з тіла людини кліща поміщають у зволожену марлеву серветку, далі у поліетиленовий пакет або ємкість з кришкою. До доставки в лабораторію зберігати в холодильнику при температурі +4-+8°С.

Вартість одного дослідження методом мікроскопії у темному полі – 159,46 грн.